

يك دو سه، رنج و كار بسه، بچه ها همه سوي مدرسه!

هشتاد و هفتمین اجلاس «سازمان جهانی کار» اعلام کرد که در ایران يك میلیون و هشتصد هزار کودک به کار اشتغال دارند! و این در حالی است که مقامات مختلف جمهوری اسلامی، بارها در این باره اظهار داشته بودند که: امکان نظارت و بررسی این امر به علت کمبود نیروی انسانی مقدور نیست! بنا به گزارش «یونیسف»، در اوائل سال گذشته، نیز: در ایران در حدود 9/2 درصد کودکان به کار اشتغال دارند و به مدرسه نمی‌روند. این کودکان بین شش و چهارده ساله‌اند!

وضعیت فلاکت بار کودکان ایران، يك قصه پر غصه است که سال‌هاست دل و جان کودک دوستان و تلاش‌گران حقوق کودکان را می‌لرزاند. به کار کشیده شدن روزافزون کودکان - در متن بیکارسازی گسترده کارگران، دستمزدهای نازلی که کفاف حداقل‌های يك زندگی انسانی را هم نمی‌دهد، فقدان وجود حق تشکل و اعتصاب و اعتراض، نبود بیمه‌های اجتماعی و بیکاری، امنیت شغلی و... - يك جهنم زمینی واقعی را برای کودکان، و خانواده‌های آنان، به وجود آورده است.

کار کودک، البته، در سراسر جهان سرمایه‌داری وجود دارد. و بی‌حقوقی و آزار کودکان هم، متأسفانه، بعدی جهانی دارد. اما آن چه که کودکان در ایران را، به عنوان فراموش شده‌ترین کودکان جهان، شاخص می‌نماید و آن‌ها را در وضعیت بدتری نسبت به سایر کودکان هم سرنوشت خود در سراسر جهان قرار می‌دهد، وجود قوانین مدنی رسماً کودک آزار جمهوری اسلامی و نقش بارز آن‌ها در زندگی پر مشقت و مخاطره آمیز کودکان است:

- قانون رسمی ازدواج کودکان دختر نه ساله، طبق ماده 1210 قانون مدنی مصوب 1360؛

- قانون تنبیه کودکان، بنا به اصول فقهی ماده 622؛

- قانون مجازات اسلامی، که طبق آن اگر پدری به قصد سقط شدن جنین، زنش را کتک بزند و این عمل منجر به سقط جنین شود حتی می‌تواند خواستار اجرای حکم قصاص شود، اما اگر همان طفل به دنیا بیاید و پدر حین کتک کاری او را خفه کند، دادگاه می‌تواند علاوه بر پرداخت دیه، او را به ده روز حبس تعزیری محکوم نماید؛

- ماده 1179 قانون مدنی، که تصریح می‌کند ابوین حق قانونی تنبیه طفل خود را دارند. اما به استناد این «حق» نمی‌توانند کودک خود را خارج از حدود تادیب تنبیه کنند (و این حدود «تادیب»، آن اندازه‌ای از کتک زدن کودک است که منجر به مرگ وی نشود!);

- اشتغال به کار کودکان زیر پانزده سال، که به رغم وجود ماده 79 قانون کار که اشتغال به کار افراد زیر پانزده سال را ممنوع می‌کند، به طور روزافزون گسترش می‌یابد (این قانون شامل تبصره‌ای است درباره کارهایی که ماهیت‌شان برای کودکان زیر هجده سال زیان آور است و هم چنین شامل تبصره قانونی 188، که بنا بر آن افراد مشمول «استخدام کشوری» - کودکانی که برای دولت کار می‌کنند - و کودکانی که در کارگاه‌های خصوصی خانوادگی به کار مشغولند، در دایره این قانون قرار نمی‌گیرند. در عین حال، اگر ابوین يك کودک با کارفرمای او قرارداد ببندند، چون «ولی» کودک بشمار می‌آیند، حق واگذاری و اجاره دادن فرزند خود به صاحبان کارگاه‌های خصوصی را دارند)؛

- و... از جمله مهم‌ترین و بارزترین قوانین کودک آزار در ایران تحت حاکمیت جمهوری اسلامی هستند.

کودکان در ایران، تحت حاکمیت جمهوری اسلامی، در يك جهنم زمینی واقعی زندگی می‌کنند: آن‌ها مورد ضرب و شتم قرار می‌گیرند؛ آزارهای جنسی را تحمل می‌کنند؛ در مدارس مجبور به آموزش خرافات مذهبی می‌شوند؛ با نازل‌ترین دستمزدها در کارگاه‌های قالی بافی و مکانیکی و... به کار گمارده می‌شوند، تا کمکی برای تامین مخارج خانواده باشند؛ از آموزش و تحصیل محروم می‌گردند؛ ... و بسیاری از کودکان دختر و جوان برای فرار از این شرایط دهشت بار به خیابان‌ها روی می‌آورند، تا فصل دیگری از قصه پر غصه‌شان، فصلی سراسر تحقیر، ضرب و شتم، تجاوز و بردگی، رقم بخورد.

کودکان در ایران از هیچ‌گونه حقوقی برخوردار نیستند. از همین رو، «جمعیت الغای کار کودکان در ایران» و «مرکز ادبیات کودک، داروگ»، کمپین «يك دو سه، رنج و كار بسه، کودکان همه سوي مدرسه!» را در حمایت از این اسپارتاکوس‌های معاصر، به عنوان کارزاری در جهت تلاش برای لغو قوانین کودک آزار، و به مثابه اولین قدم برای لغو کار کودکان در ایران، فراخوان می‌دهد. از این کمپین حمایت کنید! ما اولین قدم در این رابطه را در

روز اول ماه مه، روز همبستگی بین المللی کارگران، بر خواهیم داشت. روزهای: دوازدهم ژوئن، روز جهانی علیه کار کودک؛ هجدهم سپتامبر، روز رژه جهانی علیه کار کودک؛ ششم اکتبر، روز جهانی کودک؛ و بیستم نوامبر، روز تصویب کنوانسیون حقوق کودک؛ روزهای آکسیون‌های ما خواهند بود. (چگونگی این آکسیون‌ها بعداً اطلاع داده خواهند شد.) از همه شما دوستان کودکان، و حامیان حقوق آن‌ها، انتظار همکاری داریم. در این کمپین انسانی شرکت کنید، در آکسیون‌های آن حضور بهم برسانید، و با سازمان دهی اشکال مختلف فعالیت و آکسیون در محل سکونت و کار خود این کمپین را تقویت کنید.

در کمپین «یک دو سه، رنج و کار بسه، کودکان همه سوی مدرسه!»، ما می‌خواهیم و می‌کوشیم که:

الف: ماده 1210 قانون مدنی مصوب 1360 در زمینه ازدواج کودکان دختر نه ساله؛ قانون تنبیه کودکان بنا به اصول فقهی ماده 622؛ تبصره 188 قانون کار در مورد کار کودکان؛ و کلیه قوانین اسلامی و مدنی‌ای که به تشدید بی حقوقی و تضییع حقوق کودکان می‌انجامد؛ به نفع کودکان و زندگی انسانی آن‌ها تغییر نمایند؛

ب: کار کودکان الغا شود و تحصیل اجباری و رایگان با کیفیت بالا برای همه کودکان برقرار گردد؛

ج: برای الغای کار کودکان، بزرگ‌ترها باید با دستمزدهای مناسب به کار اشتغال یابند و از تامین شغلی، از حق شکل و اعتصاب، و از بیمه‌های اجتماعی و بیکاری مکفی برخوردار گردند؛

د: برنامه‌های آموزشی و تربیتی خرافی و خشن جاری با برنامه‌های آموزشی و تربیتی مدرن و سکولار و انسانی و با استانداردهای پیش‌رفته بین‌المللی جایگزین شوند؛

ه: کلیه تلاش‌گران عرصه حقوق کودک از مصونیت اجتماعی و سیاسی و جانی برخوردار گردند.

«جمعیت الغای کار کودکان در ایران»

و

«مرکز ادبیات کودک، داروگ»

سوسن بهار
اول فوریه 2006

www.darvag.com

Darvag – Box 854 – 101 37 Stockholm – Sweden